

Rapport

Projectnummer: 368621

Projectnummer TenneT: 002.533.40

Referentienummer: SWNL0260682

Documentnummer TenneT: 002.533.40 0792213

Datum: 06-08-2020

Verkenkend natuuronderzoek 150kV verbindingen Vijfhuizen – Nieuwe Meer (002.533)

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Opdrachtgever:
TenneT TSO BV
Utrechtseweg 310
6812 AR ARNHEM

Revisiebeheer

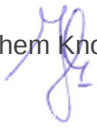
Revisie	Datum	Status	Belangrijkste wijzigingen
C0 (0.1)	07-05-2020	Concept	Opstellen rapport, eerste concept
C1 (0.2)	17-06-2020	Concept	Aanpassingen n.a.v. opmerkingen TenneT
C2 (0.3)	06-07-2020	Concept	Aanpassingen n.a.v. opmerkingen TenneT
D0 (1.0)	06-08-2020	Definitief	Geen wijzigingen t.o.v. versie C2

Verantwoording

Titel	Verkennend natuuronderzoek 150kV verbindingen Vijfhuizen – Nieuwe Meer (002.533)
Subtitel	Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	368621
Projectnummer TenneT	002.533.40
Referentienummer	SWNL0260682
Documentnummer TenneT	002.533.40 0792213
Revisie	D0
Revisie TenneT	1.0
Datum	06-08-2020

Auteur	Layze Hoogland
E-mailadres	layze.hoogland@sweco.nl

Gecontroleerd door	Jody Ettema
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Maarten Mouissie en Jochem Knol
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Kader van het onderzoek	5
1.2	Ligging en beschrijving plangebied	5
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	7
2.1	Toetsingskader	7
2.2	Inventarisatie	7
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	8
2.4	Conclusie	9
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	10
3.1	Toetsingskader	10
3.2	Methode	11
3.3	Planten.....	12
3.4	Vogels	12
3.5	Vleermuizen	13
3.6	Grondgebonden zoogdieren.....	14
3.7	Amfibieën en reptielen	15
3.8	Vissen	16
3.9	Ongewervelden.....	16
4	Provinciaal natuurbeleid	17
4.1	Toetsingskader	17
4.2	Inventarisatie	17
4.3	Analyse van de mogelijke effecten	18
4.4	Conclusie	18
5	Wet natuurbescherming: houtopstanden	19
5.1	Toetsingskader	19
5.2	Inventarisatie	19
5.3	Analyse van de mogelijke effecten	20
5.4	Conclusie	20
6	Conclusie.....	21
6.1	Natura 2000-gebieden	21
6.2	Soortenbescherming	21
6.3	Provinciaal beleid.....	21
6.4	Houtopstanden	21

1 Inleiding

Om de groeiende vraag naar elektriciteit in Haarlemmermeer te faciliteren, is TenneT voornemens een nieuwe ondergrondse 150kV verbinding tussen hoogspanningsstations Vijfhuizen en Nieuwe Meer in provincie Noord-Holland te realiseren. De werkzaamheden hebben mogelijk negatieve effecten op beschermde soorten of (natuur)gebieden. Sweco Nederland B.V. is daarom gevraagd een verkennend natuuronderzoek uit te voeren.

1.1 Kader van het onderzoek

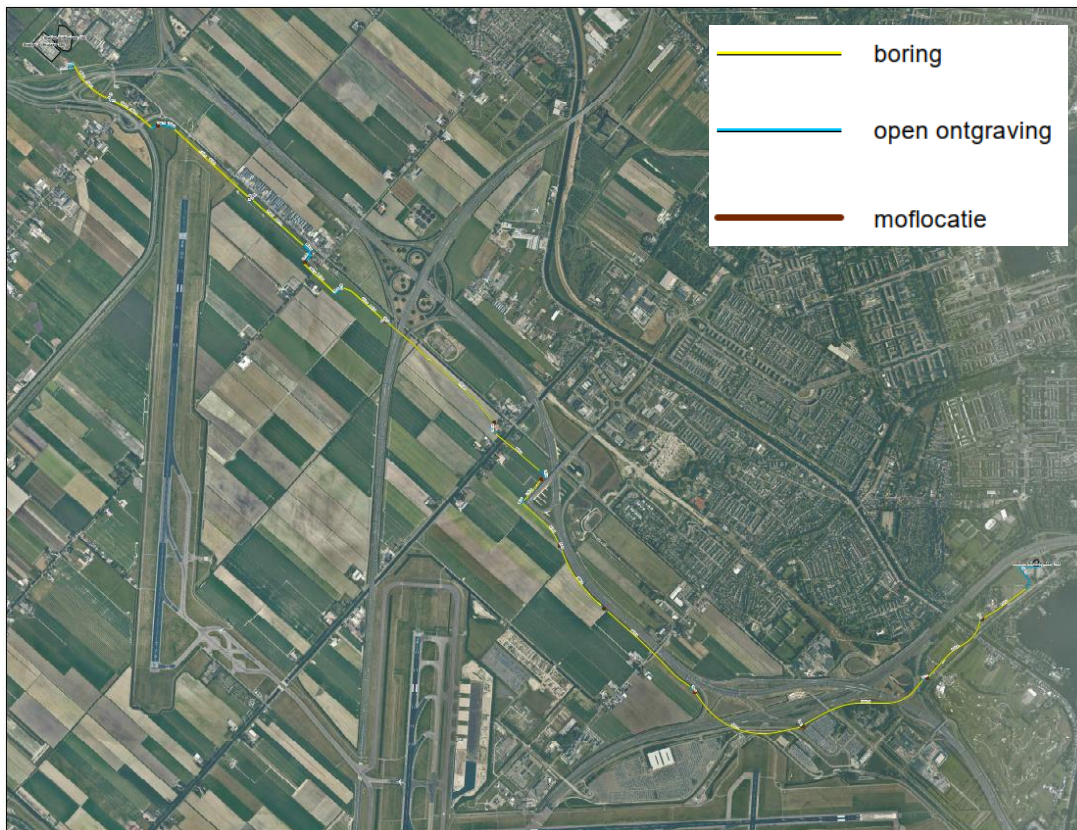
We toetsen de voorgenumen werkzaamheden aan de wet- en regelgeving voor natuur binnen de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - soorten;
 - houtopstanden.
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - eventueel gebieden buiten het NNN.
- Gemeentelijk beleid:
 - houtopstanden

Het verkennend natuuronderzoek is er op gericht een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat, moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen. Welke stappen dit zijn, staat beschreven in de effectenanalyse en conclusie van elk hoofdstuk.

1.2 Ligging en beschrijving plangebied

Als onderdeel van het project 'Aanleg 150kV-net Vijfhuizen – Nieuwe Meer' dient een nieuwe ondergrondse 150kV hoogspanningsverbinding gerealiseerd te worden tussen de hoogspanningsstations in Vijfhuizen en Nieuwe Meer in Noord-Holland. Deze verbinding zal bestaan uit meerdere circuits en wordt min of meer parallel aan de A9 en A4 aangelegd. Het tracé start bij het hoogspanningsstation in Vijfhuizen ter hoogte van de Spaarnwouderweg. Vanaf hier loopt het tracé langs de Schipholweg richting het zuidoosten en kruist hierbij knooppunten Rottepolderplein en Raasdorp tot afslag Badhoevedorp. Vanaf hier volgt het tracé de A9, waarbij hij knooppunt Badhoevedorp kruist en af buigt naar het noordoosten. Tot slot verloopt hij langs de oude Haagseweg/A4 richting het noordoosten, waarbij hij eindigt bij het hoogspanningsstation in Nieuwe Meer ter hoogte van de kruising met de Anderlechtlaan en Oude Haagseweg in Amsterdam. Het tracé doorkruist voornamelijk akkerland en enkele graspercelen. Het verloop van het tracé is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1 Ligging van het tracé Vijfhuizen - Nieuwe Meer

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- of verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb), en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstofdepositie gaat daarom weer volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure.

In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er effecten op kunnen treden op Natura 2000-gebieden en zo ja, wat de benodigde vervolgstappen zijn.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de N2000-kaart van het Nationaal Georegister. Hieruit blijkt dat het Natura 2000-gebied 'Kennemerland-Zuid' het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is dat zich op een afstand van circa 6,5 kilometer ten zuidoosten van het tracé bevindt (figuur 2.1). Daarnaast is het Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan' gelegen op een afstand van circa 8,5 kilometer. Overige gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand en zijn derhalve in deze toetsing buiten beschouwing gelaten, omdat effecten van de werkzaamheden niet tot deze afstand zullen reiken.

Figuur 2.1 Ligging van het tracé ten opzichte van Natura 2000-gebieden

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het tracé ligt niet binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden en maakt geen deel uit van het leefgebied voor kwalificerende habitat- en/of vogelrichtlijnsoorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten waarvoor de nabijgelegen gebieden zijn aangewezen, hebben tevens geen ecologische relatie met gebieden binnen het tracé. Van een (indirect) oppervlakteverlies of versnippering van leefgebied van kwalificerende soorten in of buiten Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. Effecten ten gevolge van de werkzaamheden, zoals verdroging, vernatting, optische-, licht- en geluidsverstoring, reiken tot enkele honderden meters ver. Deze kunnen vanwege de zeer grote afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (circa 6,5 en 8,5 kilometer) en het feit dat er sterk verstedelijkt gebied tussen deze gebieden en tracé ligt, op voorhand worden uitgesloten.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van verschillend materieel dat gepaard gaat met stikstofemissie, zoals sondeer-, boor- en graafmaterieel. Echter, vanwege de relatief grote afstand tot het Kennemerland-Zuid en Polder Westzaan zullen (significant) negatieve effecten in de vorm van verzuring en vermesting als gevolg van een toename van stikstofdepositie door de werkzaamheden, naar verwachting niet optreden. Het uitvoeren van een stikstofdepositieberekening is echter noodzakelijk om hierover zekerheid te verkrijgen.

2.4 Conclusie

Gelet op de afstand van het tracé tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden, zijn directe effecten, zoals verdroging, vernatting, optische-, licht- en geluidsverstoring, op voorhand uitgesloten. Hierdoor is er geen noodzaak tot een nadere beschouwing op deze effectindicatoren.

Ook zijn negatieve effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie, gezien de afstand tussen de Natura 2000-gebieden en het tracé, naar verwachting verwaarloosbaar. Echter, om hierover zekerheid te verkrijgen dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v.):

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn*- en *Habitatrichtlijn*soorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet Natuurbescherming.

In provincie Noord-Holland geldt voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling voor soorten uit de soortgroepen zoogdieren (*aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat*) en amfibieën (*bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker*).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet, geldt een ontheffingsplicht. Een ontheffing kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is mogelijk om ten aanzien van *Andere soorten* te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wnb, mits de voorgenomen activiteit als zodanig in de gedragscode is beschreven. Er is dan geen ontheffingsplicht van toepassing.

Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 & 2) van de Wet natuurbescherming, de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna.

3.2 Methode

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het tracé. Hierbij maken we onderscheid tussen het bronnenonderzoek en een verkennend veldbezoek, welke tevens gebruikt wordt als habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- landelijke (digitale) verspreidingsatlassen (waaronder de NDFF);
- regionale verspreidingsatlassen.
- Vooronderzoek natuur Witteveen en Bos (2019)¹.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het tracé (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 6 maart 2020 en is uitgevoerd door Raisja Spijker, een deskundig ecooloog van Sweco.

¹ Witteveen en Bos (2019). 150kV-trace Vijfhuizen – Nieuwe Meer: Vooronderzoek natuur, definitief, referentie 115124/19-011.885, 19 juni 2019

3.3 Planten

Actueel en potentieel voorkomende soorten

In de omgeving van de voorgenomen ingreep zijn waarnemingen bekend van planten die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreft waarnemingen van dreps, katuizer anjer en naakte lathyrus (Andere soorten art. 3.10 Wnb).

De waarnemingen van beschermde plantensoorten zijn afkomstig uit de nabije omgeving van het hoogspanningstation Vijfhuizen. Dreps betreft een soort van onder andere akkers (wintergraanakkers en speltakkers), braakliggende grond, wegranden (open plekken in bermen van grote verkeerswegen), ruigten en ruderaal plaatsen. Ook naakte lathyrus en katuizer anjer zijn te vinden in vergelijkbaar biotoop, welke ruimschoots aanwezig is binnen het tracé. Het is daarom mogelijk dat er binnen het tracé groeiplaatsen van deze en wellicht andere beschermde soorten met dezelfde biotoopeisen, zoals glad biggenkruid, aanwezig zijn.

Effectenanalyse

Er bevinden zich mogelijk groeiplaatsen van beschermde flora binnen het plangebied, welke mogelijk worden vernietigd of aangetast als gevolg van het aanleggen van het kabeltracé. Dit geldt voornamelijk op de in- en uittreedplaatsen van de gestuurde boringen, doch kunnen eveneens groeiplaatsen bij open ontgravingen worden aangetast. Het is noodzakelijk om op deze locaties te bepalen of beschermde planten aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek vindt plaats in het bloeiseizoen van de te verwachten (eerder genoemde) soorten.

3.4 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens blijken diverse waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats (categorie 1 $\frac{1}{m}$ 4). We treffen in de omgeving waarnemingen aan van huismus, gierzwaluw, sperwer, havik, buizerd, boomvalk, slechtvalk, wespindief, kerkuil, ransuil, steenuil, grote gele kwikstaart, ooievaar en roek (Vogelrichtlijn art. 3.1 Wnb).

Er zijn geen (indicaties van) jaarrond beschermde nest- en rustplaatsen (categorie 1 $\frac{1}{m}$ 4) van de bovenstaande vogels aangetroffen. De omgeving van het plangebied bestaat uit een open landschap van weide-, akker- en graslanden met enkele kleine houtopstanden. Deze kunnen voor sommige van de eerder genoemde soorten, zoals boomvalk, buizerd, sperwer, roek en havik, fungeren als jachtbiotoop waardoor de soorten incidenteel in het plangebied kunnen voorkomen. Binnen het tracé zelf ontbreekt geschikt biotoop dat kan fungeren als broedgebied voor deze danwel overige soorten met een jaarrond beschermde nestplaats. Het is aannemelijk dat de waargenomen soorten hun broedplaats hebben in het nabijgelegen Oeverlanden, Amsterdamsebos of Schinkelbos waar wel geschikt broedbiotoop aanwezig is.

De houtopstanden en houtwallen langs het tracé zijn wel geschikt om te fungeren als broedplaats voor algemeen voorkomende broedvogels. Ook op delen van het tracé door akker- en weilanden zijn geschikte broedlocaties voor groundbroeders, zoals kievit, scholekster en kuifeend aanwezig (zie figuur 3.1). Deze laatste soort is waargenomen tijdens het veldbezoek. Ook verloopt het tracé voor een groot deel langs sloten met oevers die in het voorjaar en de zomer mogelijk met riet zijn begroeid hetgeen geschikt is voor aan riet gebonden broedvogels. Alle broedgevallen zijn beschermd tijdens het broedseizoen.

Figuur 3.1 Voor grondbroedende vogels geschikte delen van het tracé

Effectenanalyse

Tijdens het veldbezoek zijn geen indicaties aangetroffen binnen de (omgeving van) het tracé, die duiden op de aanwezigheid van jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen.

Desondanks dient men tijdens de uitvoeringsfase rekening te houden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels tijdens het broedseizoen. Alle broedgevallen zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet zodanig opzettelijk verstoord worden gedurende het broedseizoen waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soort in het geding komt.

Vanwege de lengte van het tracé adviseren we de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren en aantasting van bosschages geheel te vermijden. Indien dit niet mogelijk is, dient het werkterrein vóór de start van het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden en dienen de te kappen bomen te worden gecontroleerd op aanwezigheid van nesten.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in de omgeving van het plangebied. Onder de Wet natuurbescherming zijn alle vleermuissoorten strikt beschermd conform bijlage IV van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

Vleermuizen maken soortafhankelijk veelal gebruik van gebouwen of (oude) bomen met gaten en spleten als verblijfplaats. Geschikte gebouwen ontbreken binnen het tracé, maar bevinden zich wel in de nabije omgeving; de waarnemingen stammen voornamelijk uit de bebouwing in Badhoevedorp. Daarnaast zijn er verschillende bosschages en laanbomen aanwezig waarin holtes kunnen zitten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Als vliegroute maken vleermuizen gebruik van lijnvormige structuren en elementen in het landschap, zoals bomenlanen, bomenrijen, houtwallen en watergangen naar foerageergebieden. Er zijn vele lijnvormige elementen in de vorm van bomenrijen en houtwallen aanwezig langs het tracé (zie figuur 3.2). Omdat het landschap grotendeels gevormd wordt door akkerland, is een functie van deze bomenlanen als essentiële vliegroute niet op voorhand uitgesloten.

Figuur 3.2 Mogelijke vliegroutes voor vleermuizen langs het tracé

Geschikt foerageergebied voor vleermuizen bestaat uit (half)hoge vegetatie waartussen zich voldoende insecten bevinden. Dit type vegetatie is niet aanwezig (in de omgeving van) het tracé, welke voornamelijk uit weide- en akkerland bestaat.

Effectenanalyse

Diverse bomen langs het tracé hebben mogelijk een functie als voortplantings- en rustplaats. Het is tevens mogelijk dat vleermuizen foerageren binnen de groenstructuren en bomenrijen langs het tracé en dat deze tevens een functie hebben als vliegroute. Het tracé wordt echter grotendeels aangelegd door middel van gestuurde boringen, waardoor er geen sprake zal zijn van aantasting. Het tracé is verder weinig aantrekkelijk als foerageergebied voor vleermuizen. Aanvullend onderzoek ten behoeve van vleermuizen is niet noodzakelijk, mits er geen sprake is van bomenkap. Wanneer het toch noodzakelijk is bomen te kappen, dienen de te kappen bomen nader te worden onderzocht op hun functie voor vleermuizen.

3.6 Grondgebonden zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens komen waarnemingen naar voren van grondgebonden zoogdieren die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreft hier het voorkomen van steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel (Andere soorten art. 3.10 Wnb) uit de omgeving van het tracé.

Het tracé en de omgeving hiervan zijn beoordeeld op typische elementen die duiden op de aanwezigheid van rust- en voortplantingsplaatsen evenals geschikt biotoop voor beschermde (niet-vrijgestelde) grondgebonden zoogdieren. Er zijn, met name in de omgeving van Nieuwe Meer, meerdere landschappelijke elementen aanwezig die geschikt habitat vormen voor kleine marterachtigen. Het park de Oeverlanden, het Nieuwe Meer en de golfbaan beschikken over structuren als bosschages, houtwalletjes, slootjes en (kleine) waterlichamen die het geschikt maken voor steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel. Het is zeer waarschijnlijk dat kleine marterachtigen hier hun verblijfplaats hebben en verder in het verloop van het tracé in de akker- en weilanden richting Vijfhuizen, jagen op muizen en konijnen.

Effectenanalyse

Het is mogelijk dat het tracé deel uitmaakt van het leefgebied van kleine marterachtigen. Doordat het tracé voor het grootste deel door middel van gestuurde boringen wordt aangelegd, is enkel sprake van aantasting van dit mogelijke leefgebied op de locaties van de open ontgravingen. Het betreft echter slechts een relatief klein deel van het totaal aanwezige geschikte habitat dat tijdelijk wordt aangetast.

Dit deel is tevens niet essentieel, doordat in de omgeving ruimschoots soortgelijk habitat aanwezig is. Blijvende negatieve effecten op kleine marterachtigen zijn op voorhand uitgesloten.

We verwachten tevens dat algemene beschermde (vrijgestelde) zoogdieren, zoals konijn, egel, vos en muizensoorten, voorkomen in het tracé. Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen. We achten nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

3.7 Amfibieën en reptielen

Actueel en potentieel voorkomende soorten

In de omgeving van de voorgenomen ingreep zijn bestaande waarnemingen bekend van amfibieën en reptielen die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreft hier het voorkomen van muurhagedis, rugstreeppad (beiden beschermd conform de Habitatrichtlijn soorten art. 3.5) en meerkikker (Andere soorten art. 3.10 Wnb).

Muurhagedis komt voor in droge, open gebieden die door de zon worden beschenen. De hagedis komt veel voor op enigszins verweerde en begroeide muren, vol schuilplaatsen en prooien. Deze komen binnen het tracé niet voor. Waarnemingen van muurhagedis zijn afkomstig uit de omgeving van Jachthaven de Boekanier, ten zuiden van het tracé in de omgeving van het Nieuwe Meer.

Van de rugstreeppad zijn waarnemingen bekend uit de omgeving. Het plangebied vormt in de huidige situatie geen kwalificerend leefgebied, doch kan geschikt worden, zodra als gevolg van werkzaamheden vergraving plaats vindt. Met name open en recent vergraven zandige delen, waarin mogelijk ook periodiek water in kan staan kunnen snel gekoloniseerd worden door de rugstreeppad.

De meerkikker prefereert rijk begroeide laaglandwateren die omvangrijk zijn of deel uit maken van een groter complex van wateren, zoals bijvoorbeeld polders en rivierdalen. Hierbij moet de oeverzone goed begroeid zijn. Het water is vaak vrij. Dit biotoop ontbreekt binnen het tracé, welke voornamelijk uit akker- en weiland met hiertussen voedselrijke afvoersloten zonder geschikte oeverzones bestaat. Wel is dit biotoop aanwezig in de polder ten zuiden van het Nieuwe Meer waar de waarnemingen van meerkikker afkomstig uit zijn.

Effectenanalyse

Beschermde soorten reptielen en amfibieën stellen vaak specifieke eisen aan hun habitat, zoals de aanwezigheid van bos(randen), houtwallen, (vochtig) heideterrein, (structuurrijke) weg- en spoorbermen, ruigten en geschikte waterlichamen. Binnen het tracé ontbreken dergelijke habitattypen. Doordat geschikt habitat ontbreekt binnen het tracé, deze tevens niet aansluit op bestaand geschikt leefgebied in de omgeving en bekende waarnemingen binnen het tracé ontbreken, wordt de aanwezigheid van beschermde soorten amfibieën en reptielen op grond van de huidige inrichting op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Gelet op de voornemens voor de uitvoering van graafwerkzaamheden, kan het plangebied gekoloniseerd worden door de rugstreeppad. Het strekt de aanbeveling om ter plaatse van deze delen in afstemming met een deskundig ecoloog (tijdelijk) preventieve maatregelen te treffen ter voorkoming van het ontstaan van geschikt leefgebied voor de rugstreeppad.

Binnen het tracé worden algemeen voorkomende, beschermde amfibieënsoorten verwacht, zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (figuur 3.3). Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht.

Figuur 3.3 Wateren in de nabije omgeving van het tracé die geschikt zijn voor algemeen voorkomende, beschermde amfibieën

3.8 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van vissen die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn art. 3.5 of Andere soorten art. 3.10 Wnb) uit de omgeving van het plangebied.

Binnen het tracé zijn geen wateren aanwezig die geschikt biotoop vormen voor beschermde vissen, gelet op de specifieke biotoopeisen die deze stellen aan hun leefomgeving. Het aanleggen van ondergrondse bekabeling heeft tevens geen externe werking op naastgelegen wateren. Derhalve hebben de voorgenomen werkzaamheden geen ecologische relatie met het voorkomen van beschermde vissen.

Effectenanalyse

Negatieve effecten op beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten, gelet op het ontbreken van geschikt biotoop binnen de invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3.9 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van ongewervelden die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn art. 3.5 of Andere soorten art. 3.10 Wnb) uit de omgeving van het plangebied.

Beschermde soorten ongewervelden zijn doorgaans (zeer) zeldzame soorten met zeer specifieke habitateisen en een gering verspreidingsgebied. Gelet op de huidige aard en inrichting van het merendeel van de gebieden binnen het tracé als landbouwperceel met kort gemaaide akkerranden, is het ongeschikt als essentieel leefgebied voor beschermde ongewervelden.

Effectenanalyse

Het voorkomen van beschermde ongewervelden is uitgesloten, doordat er geen waarnemingen bekend zijn en geen geschikt biotoop aanwezig is binnen het tracé. Nader onderzoek naar beschermde ongewervelden is niet noodzakelijk.

4 Provinciaal natuurbeleid

4.1 Toetsingskader

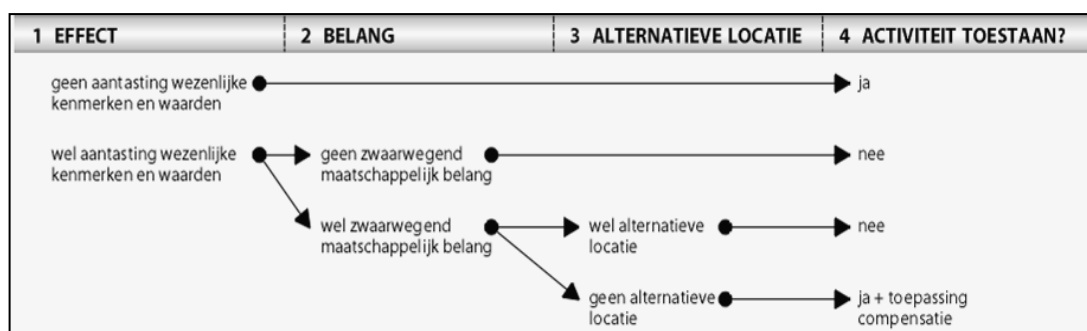
Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd, bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Natuurnetwerk Nederland prov. Noord-Holland.

Het Natuurnetwerk Nederland is op provinciaal niveau uitgewerkt tot het provinciale natuurnetwerk met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN is in Noord-Holland provinciaal vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) 2018.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In figuur 4.1 is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het tracé en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij'-procedure. Een 'nee, tenzij'-toets behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied. In provincie Noord-Holland zijn effecten vanuit externe werking op het NNN niet van toepassing.

Figuur 4.1 Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

4.2 Inventarisatie

Het tracé maakt geen deel uit van het NNN, ganzenfoerageergebied of weidevogel-leefgebied. Wel bevinden gebieden met deze status zich op korte afstand van het tracé, ter hoogte van Nieuwe – Meer (figuur 4.2). Provincie Noord-Holland kent naast het NNN geen andere aanduidingen en beschermingsregimes voor overige landschaps- en/of natuurzones.

Figuur 4.2 Ligging van het tracé (rode lijn) ten opzichte van NNN-gebieden (groen gearceerd).

4.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het tracé maakt geen deel uit van het NNN. Er is bovendien geen sprake van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming. Ook kent provincie Noord-Holland geen effecten door externe werking op het NNN, waardoor dit niet aan de orde is.

4.4 Conclusie

Omdat het tracé geen deel uit maakt van het NNN, is ruimtebeslag op voorhand uitgesloten. Ook is in provincie Noord-Holland geen sprake van externe werking op het NNN, waardoor negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de betreffende gebieden niet aan de orde zijn. Er zijn derhalve geen belemmeringen vanuit provinciaal beleid en er is geen noodzaak tot een nadere procedure in de vorm van een 'nee, tenzij-toets'.

5 Wet natuurbescherming: houtopstanden

Op basis van de voorgenomen werkzaamheden kan worden aangenomen dat twee onderdelen mogelijk invloed hebben op aanwezige bomen en houtopstanden langs het tracé, namelijk: het aanleggen van werkstroken en bouwwegen en het in open ontgraving aanleggen van een 110 kV kabelcircuit. Op dit moment is de ligging van de werkstroken en bouwwegen nog niet bekend. De inventarisatie van de bomen en houtopstanden heeft zich tot dusver dan ook beperkt tot de delen waar een open ontgraving plaatsvindt, zoals weergegeven in figuur 1.1.

5.1 Toetsingskader

Houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet, bestaande uit een rij van tenminste 20 bomen of een oppervlakte van tenminste 10 are (100 m²), bestaande uit boomvormers (stamdiameter tenminste 0,3 m gemeten op 1,3 m vanaf maaiveld), zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming tenzij deze zich binnen de 'bebouwde kom Boswet' bevinden. De bebouwde kom boswet wordt vastgesteld door de gemeente. Deze bescherming geldt ook wanneer velling van een (klein) deel van dergelijke beplantingen beoogd wordt.

Een 'kennisgeving van voorgenomen velling' indienen bij het ministerie van LNV is nodig bij een velling van houtopstanden die zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming. De melding wordt gedaan door de eigenaar van het perceel of degene die de kap-, rooi- of bouwwerkzaamheden uitvoert, in dit geval TenneT. Deze is verplicht binnen een tijdvak van drie jaren na de velling of het tenietgaan van de houtopstand te herbeplanten volgens regelen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen.

Bovenstaand is niet nodig wanneer de houtopstanden vallen onder de volgende categorieën:

- a. houtopstanden op erven en in tuinen;
- b. andere houtopstanden dan op erven en in tuinen binnen een bebouwde kom als bedoeld in het volgende lid;
- c. wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide voor zover bestaande uit niet geknotte populieren of wilgen;
- d. vruchtbomen en windschermen om boomgaarden;
- e. fijnsparen en andere (schub)coniferen, kleiner dan 7,5 m, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;
- f. kweekgoed;
- g. meidoorn, sierkers, sierpeer en sierappel;
- h. het periodieke vellen van griend- en hakhout wordt voor de toepassing van deze wet niet onder vellen begrepen;
- i. dunning van houtopstanden, dat wil zeggen het periodiek vellen welke uitsluitend dient als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de houtopstand;
- j. indien de velling van de houtopstand benodigd is voor de uitvoering van een werk in overeenstemming met een goedgekeurd bestemmingsplan.

5.2 Inventarisatie

Bij de inventarisatie zijn, daar waar hiertoe aanleiding voor was, de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Van elke boom is de boomsoort, de standplaats en de stamdiameter opgenomen.
- Andere aanwezige houtopstanden (struiken, bosplantsoen, singels, houtwallen, hagen enz.) zijn op tekening ingeschetst, waarbij alle boomvormers en meest voorkomende struiken zijn genoteerd.

- Indien binnen de vakken met beplanting individuele boomvormers te onderscheiden zijn, zijn deze geïnventariseerd als individuele boom.
- Bij meerstammige bomen is de diameter van de dikste stam opgenomen in de inventarisatielijst. Dit omdat alleen de dikste stam relevant is voor de aan te vragen omgevingsvergunning.

De meeste houtopstanden binnen het tracé zijn aanwezig in de omgeving van Nieuwe Meer. Tot aan de Nieuwemeerdijk richting het zuiden ligt het tracé binnen de begrenzing van 'de bebouwde kom Boswet' van gemeente Amsterdam. Hier is grotendeels sprake van een gestuurde boring met in- en uittredepunten in open velden ter hoogte van de kruising Oude Haagseweg en Ringvaartdijk, en ter hoogte van de ingang van de Golfbaan op de Zuidtangent. Op deze locaties zijn geen houtopstanden aanwezig (figuur 5.2). Vanaf dit punt verloopt het tracé bijna uitsluitend over landbouwgronden richting Vijfhuizen, waar geen houtopstanden aanwezig zijn op de locaties van de open ontgravingen.

Figuur 5.1 Daar waar geen gestuurde boring plaatsvindt (groen), wordt het tracé (rood) door middel van open ontgraving aangelegd. Op deze locaties zijn geen houtopstanden aanwezig.

5.3 Analyse van de mogelijke effecten

Vanaf het hoogspanningsstation Vijfhuizen tot aan de Nieuwemeerdijk ligt het tracé buiten de begrenzing van de bebouwde kom Boswet en zijn de houtopstanden beschermd onder de Wet natuurbescherming. Vanaf dit punt tot aan hoogspanningsstation Nieuwe Meer ligt het tracé binnen de bebouwde kom en is de APV van gemeente Amsterdam van kracht.

Het tracé wordt grotendeels aangelegd door middel van gestuurde boringen, waardoor de meeste houtopstanden worden ontzien. Het kan echter op de in- en uittredepunten van de gestuurde boringen en op de locaties waar open ontgravingen plaatsvinden, mogelijk zijn dat enkele bomen moeten worden verwijderd. Het tracé is echter nog onderhevig aan veranderingen in het verloop. Zodra het definitieve tracé en daarmee de kapvoornemens bekend zijn, dient een nadere (bomen)inventarisatie uitgevoerd te worden. Deze inventarisatie zal inzichtelijk maken of er noodzaak is tot een meldings- en herplantingsplicht (vanuit de Wet natuurbescherming) en/of een kapvergunning (vanuit gemeentelijk beleid). Tevens zal deze inventarisatie inzicht geven in de haalbaarheid van een eventuele kapvergunning.

5.4 Conclusie

Zodra het definitieve tracé en daarmee de kapvoornemens bekend zijn, dient een nadere (bomen)inventarisatie uitgevoerd te worden.

6 Conclusie

6.1 Natura 2000-gebieden

Gelet op de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden, de relatief kleinschalige aard van de voorgenomen ingreep en het sterk verstedelijkt gebied dat tussen het tracé en de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden ligt, zijn directe negatieve effecten op voorhand uitgesloten. Er is geen noodzaak voor het uitwerken van een Voortoets. Effecten van stikstofdepositie worden niet verwacht, maar deze verwachting dient gestaafd te worden met AERIUS-berekeningen.

6.2 Soortenbescherming

Er zijn soorten te verwachten binnen de invloedssfeer van het tracé die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en die door de werkzaamheden mogelijk negatief beïnvloed worden. Het betreft groeiplaatsen van dreps, naakte lathyrus en kartuizer anjer en wellicht andere beschermde soorten met dezelfde biotoopeisen, zoals glad biggenkruid. Hierbij zijn de aandachtslocaties met name de in- en uittredepunten van de gestuurde boringen en de locaties van de werkwegen evenals de locaties waar open ontgravingen zijn voorzien. Aanvullend onderzoek naar beschermde planten is noodzakelijk. Dit dient te worden uitgevoerd in de bloeiperiode van deze soorten, welke loopt van mei tot augustus.

Er bevindt zich geen actueel biotoop voor de rugstreeppad binnen het plangebied. Er zijn echter wel eeaarnemingen van de soort bekend uit de omgeving van het plangebied. Als gevolg van ontgravingswerkzaamheden kan geschikt biotoop ontstaan voor de rugstreeppad. Er wordt geadviseerd om in afstemming met een deskundig ecooloog preventieve maatregelen te treffen om mogelijke kolonisatie tijdens de uitvoeringswerkzaamheden te voorkomen.

6.3 Provinciaal beleid

Het tracé maakt geen deel uit van het NNN, waardoor ruimtebeslag op voorhand is uitgesloten. Binnen provincie Noord-Holland is geen externe werking van toepassing. Derhalve is een nadere procedure in de vorm van een 'nee, tenzij-toets' niet noodzakelijk. Er zijn geen belemmeringen vanuit provinciaal natuurbeleid aan de orde.

6.4 Houtopstanden

Doordat het kabeltracé grotendeels met een gestuurde boring wordt aangelegd, is er waarschijnlijk geen noodzaak de houtopstanden binnen het tracé te kappen. Het is echter nog niet duidelijk of ten behoeve van de open ontgravingen bomen dienen te wijken voor onder andere de aanleg van het werkpad. Zodra het definitieve tracé en daarmee de kapvoornemens bekend zijn, dient een nadere (bomen)inventarisatie uitgevoerd te worden.